

โดยนางสาวอาชิณี ปัทมะสุนทร ผู้ช่วยเลขาธิการ
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา “โทเคนดิจิทัล” ได้เข้ามามีบทบาทในเศรษฐกิจจริงมากขึ้น โดยในประเทศไทยมีการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชนมาตั้งแต่ปี 2564 ครอบคลุมทั้งโทเคนดิจิทัลที่อ้างอิงหรือมีกระแสรายรับจากอสังหาริมทรัพย์ (Real Estate-backed Investment Token) และโทเคนดิจิทัลที่ระดมทุนเพื่อพัฒนาโครงการ (Project-based Investment Token) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าตลาดทุนไทยกำลังนำนวัตกรรมมาสร้างทางเลือกใหม่ในการระดมทุน พร้อมเปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนเข้าถึงผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายยิ่งขึ้น

พัฒนาการดังกล่าวยังเดินหน้าต่อเนื่อง โดยในช่วงเดือนมกราคม-กรกฎาคม 2569 มีการระดมทุนผ่านโทเคนดิจิทัลแล้วเสร็จกว่า 905 ล้านบาท และปีนี้ยังนับเป็นครั้งแรกที่ประเทศไทยมีการเสนอขาย Green Token ซึ่งเป็นโทเคนดิจิทัลที่ระดมทุนเพื่อนำเงินไปใช้ในโครงการด้านสิ่งแวดล้อม ถือเป็นอีกก้าวสำคัญของการนำนวัตกรรมทางการเงินมาสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เมื่อเห็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ หลายคนอาจรู้สึกว่ายากทดลองลงทุน ซึ่งเป็นเรื่องที่เราเข้าใจได้ค่ะ แต่ทุกครั้งที่มามีผลิตภัณฑ์การลงทุนใหม่ อยากชวนให้ผู้ลงทุนหยุดคิดสักนิดว่า ไม่ว่าจะเริ่มลงทุนกับสิ่งใด ต้องมีข้อมูลเพียงพอก่อนตัดสินใจ วันนี้จึงอยากชวนทุกคนลองถามตัวเอง 3 คำถาม เพื่อที่จะช่วยให้เราเห็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงได้ชัดเจนขึ้นก่อนลงทุนค่ะ

คำถามแรก รู้จักสิ่งที่จะลงทุนแล้วหรือยัง

หลายครั้งที่เราให้ความสนใจกับชื่อของผลิตภัณฑ์ แต่สิ่งที่สำคัญกว่านั้นคือ การเข้าใจว่าเงินของเราจะถูกนำไปใช้ทำอะไร และผลตอบแทนจะเกิดขึ้นจากอะไร

Investment Token คือโทเคนดิจิทัลที่ใช้ระดมทุนเพื่อโครงการหรือธุรกิจ โดยผู้ลงทุนมีโอกาสได้รับผลตอบแทนตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในหนังสือชี้ชวน ซึ่งแต่ละโครงการก็จะมีรูปแบบการสร้างรายได้และระดับความเสี่ยงแตกต่างกัน ดังนั้นก่อนลงทุนจึงควรศึกษาว่าโครงการนั้นมีโมเดลธุรกิจอย่างไร รายได้มาจากไหน และมีความเป็นไปได้ในการดำเนินงานมากน้อยเพียงใด สำหรับ Green Token ก็เช่นเดียวกัน แม้จะเป็นการระดมทุนเพื่อนำเงินไปใช้ในโครงการด้านสิ่งแวดล้อม แต่ผู้ลงทุนควรทำความเข้าใจว่าโครงการนั้นดำเนินธุรกิจอย่างไร รายได้เกิดจากอะไร และปัจจัยใดที่จะส่งผลต่อผลตอบแทน เพราะท้ายที่สุดแล้ว สิ่งที่เราลงทุนไม่ใช่เพียง “โทเคน” แต่คือ “โครงการ” ที่อยู่เบื้องหลังโทเคนนั้น

คำถามที่สอง กำลังลงทุนผ่านผู้ให้บริการที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลหรือไม่

เมื่อเข้าใจตัวผลิตภัณฑ์แล้ว อีกเรื่องที่ไม่ควรมองข้ามคือ ช่องทางที่เราใช้ลงทุน การออกและเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชนในประเทศไทย จะต้องดำเนินการผ่านผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล หรือเรียกว่า ICO Portal ที่ได้รับความเห็นชอบจาก ก.ล.ต. ซึ่งทำหน้าที่คัดกรองโครงการ ตรวจสอบข้อมูลที่เปิดเผย ประเมินความพร้อมของผู้ออกโทเคนดิจิทัล รวมถึงพิจารณาความพร้อมของระบบและเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับข้อมูลที่เพียงพอสำหรับประกอบการตัดสินใจ

ส่วนกรณีที่ต้องการซื้อขายโทเคนดิจิทัลในตลาดรอง หรือซื้อขายโทเคนดิจิทัลที่ไม่ได้มาจากการเสนอขายครั้งแรก ก็ควรใช้บริการผ่านศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล นายหน้าสินทรัพย์ดิจิทัล หรือผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัลที่ได้รับอนุญาตจาก ก.ล.ต. และควรตรวจสอบรายชื่อผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตจากเว็บไซต์ของ ก.ล.ต. ทุกครั้งก่อนใช้บริการ ไม่ว่าจะลงทุนในช่วงเสนอขายครั้งแรกหรือซื้อ ขายในตลาดรอง อย่าลืมใช้เวลาศึกษารายละเอียดของโครงการ สิทธิของผู้ถือโทเคนดิจิทัล เงื่อนไขการได้รับผลตอบแทน และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน เพราะข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้เราตัดสินใจลงทุนได้อย่างรอบคอบมากขึ้น โดยสามารถศึกษาข้อมูลโทเคนดิจิทัลได้จากหนังสือชี้ชวน แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี งบการเงินประจำปีของโทเคนดิจิทัลที่ท่านสนใจได้ที่เว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ล.ต. หรือ ผู้ออกเสนอขายโทเคนดิจิทัล

คำถามสุดท้าย ยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้หรือไม่

การลงทุนในโทเคนดิจิทัลนั้นมีความเสี่ยงที่สูง แม้โครงการจะได้รับอนุญาตให้เสนอขาย แต่ก็ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าโครงการจะประสบความสำเร็จ ได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหวังเสมอไป ผู้ลงทุนยังคงมีความเสี่ยงจากผลการดำเนินงานของโครงการ ความสามารถของทรัพย์สินในการสร้างรายได้ ความเสี่ยงของมูลค่าทรัพย์สินที่อาจจะลดลง รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ ทางเศรษฐกิจที่อาจส่งผลกระทบต่อผลตอบแทน

อีกเรื่องที่ควรคำนึงถึงคือ สภาพคล่องในการซื้อขาย เพราะโทเคนดิจิทัลบางประเภทอาจไม่ได้มีผู้ซื้อขายจำนวนมาก หรือไม่ได้เข้าจดทะเบียนซื้อขายในตลาดรองเหมือนสินทรัพย์บางประเภท หากต้องการขายในภายหลัง อาจต้องใช้เวลาหรืออาจขายได้ในราคาที่แตกต่างจากที่คาดไว้

ด้วยเหตุนี้ ก.ล.ต. จึงกำหนดวงเงินลงทุนสำหรับผู้ลงทุนรายย่อยในตลาดแรกไว้ไม่เกิน 300,000 บาทต่อโครงการ เพื่อช่วยจำกัดความเสี่ยงจากการลงทุนกระจุกตัว และส่งเสริมให้ผู้ลงทุนกระจายความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม อีกเรื่องที่หลายคนอาจไม่ทราบ คือ ไม่ว่าจะลงทุนในโทเคนดิจิทัลที่เสนอขายครั้งแรกผ่าน ICO Portal หรือซื้อขายในตลาดรองผ่านผู้ประกอบการสินทรัพย์ดิจิทัลที่ได้รับอนุญาต เมื่อเปิดบัญชีจะต้องผ่านการยืนยันตัวตน (KYC) และการตรวจสอบข้อมูลลูกค้า (CDD) ซึ่งเป็นมาตรการที่จะช่วยยืนยันว่าเราเป็นเจ้าของบัญชีตัวจริง ลดความเสี่ยงจากการถูกสวมสิทธิ์ ถูกนำบัญชีสินทรัพย์ดิจิทัลไปใช้ในการฟอกเงิน หรือใช้เป็นช่องทางก่ออาชญากรรมทางการเงินและทั้งหมดนี้ก็เป็นไปเพื่อสร้างสมดุล

ระบบนิเวศของสินทรัพย์ดิจิทัลที่ส่งเสริมนวัตกรรมควบคู่ไปกับการกำกับดูแลที่เหมาะสม เพื่อให้ตลาดสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพ โปร่งใส และได้รับความเชื่อมั่นในระยะยาว

ท้ายที่สุดแล้ว แม้โลกของการลงทุนอาจหมุนเร็วตามเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเงินใหม่ ๆ ก็พร้อมจะเกิดขึ้นตลอดเวลา แต่หลักการของการลงทุนที่ดีไม่เคยเปลี่ยนไป กล่าวคือ รู้จักสิ่งที่จะลงทุน เลือกลงทุนผ่านผู้ให้บริการที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล และเข้าใจความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น หากตอบคำถามทั้ง 3 ข้อนี้ได้ก่อนตัดสินใจลงทุน ไม่ว่าจะ เป็นโทเคนดิจิทัลหรือผลิตภัณฑ์การลงทุนรูปแบบใด ก็จะสามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสใหม่ ๆ ได้อย่างมั่นใจ และสอดคล้องกับเป้าหมายการลงทุนของตนเองค่ะ
